

Editörden

Merhaba Değerli Okurlar,

30 Aralık 2022 tarihinde ilk sayısıyla yayın hayatına başlayan dergimizin 30 Nisan 2023 tarihinde yayımlanan bu yeni sayısını okuyuculara ulaştırmış bulunuyoruz. Ülkemiz, 2023 yılı başlarında “yüzyılın felaketi” olarak nitelendirilen büyük bir deprem felaketiyle karşı karşıya kalmış olup her zamanki gibi toplumumuz, olağanüstü bir gayretle yaşadığımız doğal afetlerin yaralarını sarmak için topyekün seferber olmuştur. Yaşadığımız bu felaketlerde vefat edenler için Allaha rahmet, yaralılar için acil şifalar diliyoruz. Elbette bu olayların, birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da bazı olumsuz etkileri olmuş; geçtiğimiz yıllarda yaşanan pandemi salgını nedeniyle bir zorunluluk olarak gündeme gelen örgün eğitimde “uzaktan eğitim” uygulamaları, bu dönemde de devam etmiştir. Dergimizin bu sayısında da ağırlıklı olarak eğitimle ilgili makaleler yer almıştır.

İlk makalede Baylorova ve Baloğlu, geçmişte özel/üstün yetenekli bireylerle ilgili bilimsel çalışmaların ağırlıklı olarak tanılama, bilişsel özellikler ve bu bireylerin eğitimi üzerinde yoğunlaştığını; özel/üstün yetenekli bireylerin psiko-sosyal özellik ve ihtiyaçlarıyla ilgili çalışmaların ise oldukça sınırlı kaldığını ifade ederek bu makalede temel amacın, alan uzmanları ve okuyucuların dikkatini, bu bireylerin psiko-sosyal özelliklerine çekmek olduğunu belirtmişlerdir. Bu amaçla makalede, yaklaşık 50 yıllık bir zaman diliminde yapılan araştırmaların bir analizi yapılmıştır. Böylelikle okuyuculara ve bu alanda çalışma yapanlara/yapacaklara bir kaynak sunulmaya çalışılmıştır.

İkinci makale; Ünal, Karadağ ve Gök tarafından liderlik konusunda yapılmış araştırmaların meta-analiz yöntemiyle çözümlendiği bir araştırmaya dayalı olarak yazılmış, makalede diğer işletmelerde olduğu gibi eğitim kurumlarında yapılan liderlik araştırmalarında da sıklıkla gündeme gelen dönüşümcü liderliğin örgütsel çıktılar üzerindeki etkileri ele alınmıştır. Söz konusu liderliğin, örgütle ilgili çeşitli çıktılar üzerindeki etkileri incelenmiş; iş doyumu, örgütsel adalet, örgütsel bağlılık, örgütsel güven, örgüt kültürü, örgüt iklimi ile pozitif yönde ilişkilerine dikkat çekilmiştir. Diğer yandan dönüşümcü liderliğin, mesleki tükenmişlik, yıldırma ve örgütsel sessizlik üzerinde de negatif etkilere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İşler ve Avcı'nın makalesinde ise okullarda hizmetkar liderlikle ilgili yapılmış bir araştırmanın sonuçlarına yer verilmiştir. Okullarda liderlik, bu bağlamda okul müdürlerinin liderliği, araştırmalarda sıklıkla ele alınan bir konu olmaya devam etmektedir. Yapılan çalışmalara göre okul yöneticilerinin sahip olmaları öngörülen çeşitli güçler ve yeterlilikler yanında bir takım liderlik özellik ve davranışlarına da sahip olmaları beklenmektedir. Bu çalışmada, okul müdürlerinin hizmetkar liderlik davranışları ile bazı örgütsel değişkenler arasındaki ilişkilere yer verilmiştir. Bu bağlamda söz konusu liderlik davranışlarının, öğretmenlerin kurumsal aidiyet ve bağlılıkları üzerinde olumlu etkileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevede liderlik sürecinde aracı bir değişken olarak örgütsel adalet kavramına vurgu yapılmıştır.

Eren, Ergüleç, Gönülkırılmaz, Görgeç ve İkiz'in birlikte kaleme aldıkları makalede, pandemi döneminde örgün eğitim kurumlarının içinde bulunduğu şartlara bağlı olarak yaygın biçimde gündeme gelen "uzaktan eğitim" uygulamaları kapsamında öğretmenlerin çevrimiçi ortamlarda öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme becerilerini desteklemek için kullandıkları öğretim uygulamaları incelenmiştir. Farklı alanlardan öğretmenlerin katıldığı çalışmada, söz konusu öğretim uygulamaları; bilişsel, üst bilişsel, motivasyonel stratejiler ve kaynak yönetimi stratejileri olmak üzere dört boyutta incelenmiştir. Araştırma sonunda yazarlar, uygulamaya ilişkin bazı öneriler sunmuşlardır.

Bu sayıda yer alan kitap tanıtımında Arslantaş, sosyolog Georges Gurvitch üzerinde yaptığı çalışmalarıyla bilinen Kadir Cangızbay'ın "Gurvitch: Sosyoloji ve Felsefe" adlı kitabını tanıtmıştır. Kitapta yer alan makalelerde, sosyoloji ve felsefe arasındaki yakın ilişkilere dikkat çekilerek iki alan arasındaki kopukluğun yeniden inşa edilmesi gereğine işaret edilmiştir. Zira diğer sosyal ve beşeri bilimlerde ağırlıklı olarak benimsenen nicel araştırma yöntemleri ve verilere dayalı yapılan çalışmaların, sosyolojiyi de bulunması gerekli görülen yerden ve felsefeden kopardığı; ampirik çalışmalara dayalı sosyoloji geleneğinin ağırlıklı olarak Davranışçı, Freudçu, Weberci ya da Parsonsçu yaklaşımları izlediği ifade edilerek bir bakıma insan bilimleri üzerinde yeniden düşünmenin gereğine vurgu yapılmıştır.

Dergimizin bundan sonraki sayılarında tekrar buluşmak üzere bütün okuyuculara en içten selam ve saygılarımı sunuyorum, sağlık ve afiyetler diliyorum.

Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN